

Азаттық аңсаған армандастар

Азаттық «Тәуелсіздік» сөзінің синонимі. Еркін, тәуелсіз өмір сүру азат болуда білдіреді. Өз еліңде болсаң, бөгде елде болсаң басалыңда тік көтеріп, еш үелмастан өз ойың, еркін жеткізіп, өз құқықтарың заңда түрде қорғай алу. Әділетті өмір сүру.

Әр адам өз және келешек ұрпақтың балашаға марқам болса екен деп қалайды. Бірақ та балашаға марқам болуға қаласа, өз айып ойың жеткізіп, әділетсіздік бар жерде өз құқықтарың қорғауға тиіс. Бұқа істемеген адам мана әділетсіз өмірде басалыңда қалса мүмкін.

Кезінде біздің ата-бабаларымыз қазақ елің қорғап, Отанға үшін жаны беруге дайын еді. Өз балашаға ұрпақтарымыз еркін-еркін, армандастан балашақта өмір сүруге үлкен оқуналы тиілізден адамдар. Мана, 1990 жылдары болған Нелтоқ сан оқиғасын есімізге түсірсек, көтерілістің көп бөлігі жастар еді. Өздері нас болғанна қаралмастан, өз балашаға еана емес біздің де балашағамыз үшін күрескен еді. Көптеген қиыншылықтарға қаралай, қалысын қорғаған еді. Азаттық армандастан, аңсаған армандастарың талайға қайтас болды. Бірақ та олар азат, еркін, ешкіме тәуелді болмай өмірден озды.

Еркін-еркін, тәуелсіз өмір сүруіміз ел кісілердің арқасында. Бұл ер жүрек істері болса, мүмкін бізде қазір өмір сүрмес едік. Өз өмірің марқам балашаға үшін құрбан еткен жандарға ешқаман ұлтпаспаз. Оларға әрқаман қарағдар болалық. Ал ол қарағдар өтеу үшін, олар аңсаған азат елде тәуелсіз өмір сүруіміз қамет деп ойлаймын.

Қорытындылай келе, қазіргі таңда еш қиналмай басқа ұлттан, елден зорлық-зомбылық, қуғыншылық көрмей өмір сүруіміз азаматтық ақсаған армандастардың жетістігі. Сонымен қатар, ер-тұрар тұлғалардың бәлкімізге мақтанышымен қарауымыз қажет. Келешекте де намысымызда қорықпай еркін-еркін өмір сүруіміз қажет деп ойлаймын!

Азаттық аусқан арнаудастар. (Мемтоқсан оқитасыз ара)

Біз сондан көптеген мол бұром азаттықты аусқан, өз еркіндігімізді алу үшін арнаудан күрне едік. Ал қазір болса, біз сон арнаудың қал кеткендік. Бұған күту оқуымызмен арнауда қалыңдықты аусқан алуы белгілі. Ата-бабаларымыз аусқан өлім қалыңдығы өз елдері, өз меркелері үшін аябай еңбек еткен, тіпті өз өмірлерін құрған да, барған.

Қазір мері түрлісіздікті аламан деген, басқа елдің қол алтында болыптыбыз. Ви әрине біз үшін оқуы болмады. Сол азат ел болуымыз бағдар, намысымыз, құрмет ата-бабаларымыздың арнасында өлген еңке түрлі пайымы келісімін. Оған үшін отыр түр-күйімізді өзген қазір намы бар. Егер де сен тұрған елің үшін аябай бірін қолдан келгендігіңді жасаған ел өкілдеріңді. Мемтоқсан оқитасыз өз күрне кезеңдеріңді бірі. Мемтоқсан оқитасыз кезінде қалыңдығы аусқан өмірде өтті, аштықта өмір сүрді. Ел аусқан кінжентай балалардың өзін орыстар тартқан аламан болатын. Сол кездердегі қаттылық, жауыз арнаудармен күресу кезінде қазір елімен шыққан жас баллада намысымыз берілетін, кіндік қалып тапқан меркелері үшін қалыңдығы түр теккен. Оған дамы ретінде өспідей бір сұрақ қояр едім. Ви кіндік бұрны бұрні кім үшін, не үшін жасады? Бұрны бұрні олар балашақ ұрпақ үшін, олар түрлісіз елде еліміз-еркін, ел құрметіңізді өмір сүрсің.

Әрқашан мақсатпен жасаған болатын. Егер де олар мерімі үшін күреспей, қалғандары бір сәтте келсе, осындай ерлік көрсетпесе, оған өмір (сүре) үшін шұғылдану мүмкін бе еді... Жасқа елдігі азаматтыра келсе, қазақ халқы қонақжайлылығымен танып, оған үйлеріне арнап, астарымен бөліскен болатын. Қазақ мерімі бастан алуға тартып, басқа елдігі өздері қазір қазақ елінде өмір сүреді. Жаман елдігі басқа қолы, бірлікте, татулықта ұстанатынын өзі бір ерлік, бір маған - керемет деп білемін. Бұл екінің бірінің қолымен келе бермейтін е.

Жұрттың қолымен келе мен моманды шешіме келдім. Біз қазақ ел азаматтары оған (арнап) арнап астамды қол көтердік. Егер соның қадірін білсе, сол астам елді оған өзі сартан қалыптыра келетін. Жаман мақсат ұрпақтар да ата - бабаларымыздан ұлы асылары керек. Олар мақсат істі бізде мақсат аламыз деп отырамын. Елім, мерімі, оған тұрған азамат елдімізде оған ел үшін кешірайтыра таптырады. Әрбір қазақ елінде өмір сүріп тұрған адамдарға патриоттық сезім, ер - жігерлік, қажырлылық қасиеттері болу керек деп білемін. Бірлігіміз, татулығымыз, бейбітшілігіміз елдімізге арнап оған үлгіміз. Қазақ ел елдіміз мақсат берейін! Еліміз аман тұртыра таптырамын!

"Атау-кере" повесі — терең философиялық ойға ие, сюжеті ықпалды тұрғыда. Кейіпкерлердің эстетикалық автордың шеберлігімен байланып бөлінеді. Автор кейіпкерлердің мінез-сипаттарын, өмірлерін эстетикалық етіп жеткізу арқылы повестті өте жеріі жазды.

"Атау-кере" повесінде автор таулы жерде, киіу үйде тұратын отбасы жайлы баяндады. Бала араларын өсірумен айналысатын киіу үйі иесі Еркін, айлап жол жүріп кететін. Әйелі Айна Еркіннің мүлдем анасына қайыра бөлшеп, үй тірлігімен күндерін өткізеді. Құрсағына еңі кетере алынған Айна бақытсыз әрі қимкі сезімтін. Автор Айна баласын екі түрлі жеткізе ады.

Біріншіден, бақытсыз Айна. Бұл бала туа алынған әйел, күйеуінің махаббатына бөлене алынған жар. Күйеуі Еркін басқа әйелге қайыра бөлшеп, сол әйелді ақсап жүрді.

Екіншіден, бақытты Айна. Енесімен жақсы қарым-қатынаста болған Айна енесі анасындай еді. Бұдан бөлек шешарманың аяғында енесінің өлімі Айнаға ауыр теді. Туған анасын жоғалтқандай Айна, жансыз тосыннан Таланмен тартты. Талан мен Айна бір-біріне сезімдерін білдіріп, отбасы құрды.

Ез сөйніде қорытындылай келе, "Атау-кере" повесіндегі Айнаның адами баласын жазуын екі түрлі жеткізді. Жазушы Айна баласын бақытты қимкі және бақытсыз жар ретінде жазды. Айна қимкі келін бала туға, бақытты жар бала алыады. Автор шешарманы Айнаның Еркіннен кетіп, Таланмен қосылуы арқылы "әр адам бақытты болуға лайықты" делен сөймен аяқтады.